

Beslut

efter kvalitetsgranskning av lärares arbete för
att tidigt motverka könsbundna utbildnings-
och yrkesval vid Kungshögsskolan i Malmö
kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Kungshögsskolan avseende verksamhetens kvalitet vad gäller lärares arbete för att tidigt motverka könsbundna utbildnings- och yrkesval. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att undersöka hur skolor genom undervisning och studie- och yrkesvägledning arbetar i årskurs 4-6 för att vidga elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv. I granskningen bedöms följande frågeställning:

- I vilken utsträckning arbetar lärare i undervisningen med att motverka begränsande könsstereotypa föreställningar om ämnen, intressen och framtida utbildnings- och yrkesval?

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. I denna bilaga finns också beskrivet hur granskningen har genomförts. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På det granskade området bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola/verksamhet bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Kungshögsskolan i följande utsträckning:

Lärare arbetar i flera delar med att i undervisningen motverka begränsande könsstereotypa föreställningar om ämnen, intressen och framtida utbildnings- och yrkesval, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver tydligare integrera studie- och yrkesvägledning i undervisningen och se till att den blir relevant, uppdaterad och vidgar elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2023-12-18 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 4) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:8801) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning inom området.

Lärares arbete för att motverka könsstereotypa föreställningar

Inom detta område granskas hur lärare arbetar för att skapa en jämställd undervisning, hur lärare arbetar för att undervisa om jämställdhet och hur lärare arbetar med studie- och yrkesvägledning i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärarna arbetar i flera delar med att i undervisningen motverka begränsande könsstereotypa föreställningar om ämnen, intressen och framtida utbildnings- och yrkesval, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att lärarna har kunskap om begränsande normer och föreställningar om kön som de använder för att skapa en jämställd undervisning. Det framgår att lärarna använder sin kunskap om begränsande normer i sitt bemötande av elever i syfte att upptäcka och motverka att sådana normer kommer till uttryck i undervisningen. Granskningen visar också att vissa lärare lyfter fram jämställdhetsperspektivet i sin planerade undervisning, även om detta inte sker kontinuerligt eller strukturerat i alla ämnen. Det framgår att lärarna ändå ger eleverna möjlighet att diskutera och ifrågasätta begränsande könsstereotypa föreställningar både inom och utanför ramen för den planerade undervisningen. Granskningen visar att lärarna är medvetna om vikten av att stärka elevernas upplevelser av den egna förmågan på ett sätt som går emot könsstereotypa föreställningar, och att lärarna arbetar aktivt med detta inom vissa ämnen. Granskningen visar vidare att lärarnas arbete med studie- och yrkesvägledning i undervisningen sker i form av enstaka punktsatser vilka inte tydligt berör hur kön kan påverka framtida utbildnings- och yrkesval. Det framgår också att lärarna i årskurs 4-6 i nuläget inte har tillgång till kompetens hos studie- och yrkesvägledare eller på andra sätt ser till att den studie- och yrkesvägledning eleverna får är uppdaterad och vidgar deras perspektiv, även om insatser på området planeras.

Lärares arbete för att skapa en jämställd undervisning

Granskningen visar att lärarna har kunskap om begränsande normer och föreställningar om kön som de använder på ett aktivt och reflekterande sätt för att skapa en jämställd undervisning. Det framgår av intervjuer med rektorn och lärare att lärarna genom fortbildningsinsatser och diskussioner fått ta del av vad ett normkritiskt arbetssätt innebär och att de aktivt reflekterar kring vilka könsnormer de själva förmedlar. Lärare beskriver att detta tar sig uttryck genom att de blivit bättre på att bemöta eleverna kring frågor som rör normer i allmänhet och

könsidentitet i synnerhet. Lärare ger också uttryck för en medvetenhet kring vikten av att inte bidra till att begränsande stereotypa föreställningar om kön reproduceras genom att tänka på att inte koda aktiviteter och attribut som manliga och kvinnliga. Exempelvis berättar lärare att de i planeringen av undervisningen i olika ämnen såsom idrott och hälsa, engelska och samhällsorienterande ämnen (SO) inkluderar moment där förutfattade meningar om kön ifrågasätts, exempelvis fysiska övningar som visar att pojkar inte är fysiskt starkare än flickor, att de som arbetar som fotbollsproffs inte alltid är män, hur vad som räknas som manligt och kvinnligt varierat över tid och så vidare. Intervjuade lärare berättar också att de aktivt motverkar ett könsstereotyp negativt normerande språkbruk. Exempelvis säger en lärare att hen är noga med att inte prata om flickfärger eller pojkfärger i slöjden, utan istället använder neutrala beskrivningar, liksom att hen hjälper eleverna att tänka i termer av estetiska former istället för vad dessa former traditionellt kan symbolisera. Enligt läraren har detta gjort att pojkar till exempel blir mer öppna att använda sig av hjärtan i sitt skapande. Flera lärare säger också att de utgår från att det inte är någon skillnad mellan pojkars och flickors intressen för att lära sig vare sig praktiska eller teoretiska saker, men att graden av intresse kan variera mellan olika individer. Eleverna säger i intervju att det inte är några större skillnader mellan vad pojkar och flickor är intresserade av, och att de tycker att lärarna visar att man kan vara intresserad av och vara bra på olika saker oavsett kön. Enligt de elever som intervjuats hjälper lärarna också pojkar och flickor i lika hög utsträckning i alla ämnen, och eleverna berättar att de tycker att lärarna ställer lika höga krav på pojkar och flickor i undervisningen.

Vidare visar granskningen att lärarna i flera avseenden arbetar aktivt med tilltal och bemötande för att skapa ett inkluderande klassrumsklimat där lärarna inte låter elevers kön definiera elevers intressen eller ambitioner. Intervjuade lärare säger att de betraktar elever som individer i första hand, snarare än bärare av könsidentiteter, men att de trots detta identifierat vissa skillnader utifrån kön i undervisningen. Exempelvis berättar lärare att både pojkar och flickor kan dominera taltiden beroende på grupp, även om det är vanligare för pojkarna. Lärarna använder sig därför av sin kunskap om eleverna för att skapa ett inkluderande klassrumsklimat. Lärare berättar också att de är noga med hur de planerar indelning av elever i arbetsgrupper samt hur de placerar eleverna för att se till att alla elever ska få möjlighet att komma till tals. Gruppindelning sker utifrån hur eleverna fungerar i olika gruppkonstellationer, där kön kan vara en faktor att ta hänsyn till, men enligt intervjuade lärare är den sällan den viktigaste. Elever säger att det alltid är blandade grupper med både pojkar och flickor. Det framgår också av intervju med lärare och elever att lärarna använder sig av olika tekniker för att låta alla elever komma till tals, exempelvis genom att slumpvis fördela ordet genom att dra en glasspinne med elevernas namn på, eller arbeta med metoden EPA (en-par-alla), för att se till att alla elever ska våga prata. Såväl lärare som elever uppger att lärarna uppmärksammar både pojkar och flickor som inte brukar svara på frågor

i samma utsträckning. Samtliga intervjuade elever berättar att de tycker lärarna är rättvisa i hur de bemöter och tilltalar eleverna och att lärarna inte gör skillnad på elever utifrån kön.

Lärares undervisning om jämställdhet

Granskningen visar att vissa lärare lyfter fram jämställdhetsperspektivet i sin planerade undervisning, även om detta inte sker på ett strukturerat sätt i alla ämnen. Av lärar- och elevintervjuerna framgår att frågor som rör jämställdhet främst har tagits upp i undervisningen i SO och svenska samt i enstaka fall även i naturorienterande ämnen (NO) och engelska. I SO har exempelvis lärare tillsammans med elever aktivt och utifrån specifika planerade lektionsmoment diskuterat stereotypa föreställningar om kön och tagit upp frågor som rör vad man betraktat som manligt och kvinnligt i ett historiskt perspektiv, läst om kvinnor som förändrat världshistorien samt diskuterat löneskillnader och olika villkor för pojkar och flickor i olika länder. Rektorn, lärare och elever berättar också att eleverna i naturorienterande ämnen (NO) har arbetat med jämställdhetsfrågor inom ramen för ett tema om FN:s globala mål. Både lärare och elever berättar att frågan om skillnader i villkor och lön för manliga och kvinnliga fotbollsspelare har kommit upp när de diskuterat undervisningsmaterial om fotbollsproffs i engelska. Även om lärare ger flera exempel på hur de arbetar med jämställdhet i undervisningen säger eleverna emellertid att de endast diskuterat jämställdhet enstaka gånger, men att de oftare pratar om normer inom ramen för undervisningen. Intervjuade lärare och rektorn säger att anledningen till att eleverna kanske inte upplever att undervisningen innehållit jämställdhetsaspekter är att eleverna inte alltid kopplar de diskussioner som förs till begreppet jämställdhet.

Vidare visar granskningen att lärarna ger eleverna möjlighet att diskutera och ifrågasätta begränsande könsstereotypa föreställningar, både inom och utanför ramen för undervisningens planerade moment. Av intervjuer med lärare, elever och rektorn framgår att lärarna ofta diskuterar frågor som rör jämställdhet med eleverna, men att detta oftast inte sker som uttalat planerat moment där begreppet jämställdhet presenteras. Exempelvis berättar en lärare att eleverna fått se på en film om en vårdnadstvist och att läraren i anslutning till detta använde elevers funderingar om rättvisa villkor för män och kvinnor i vårdnadstvister som grund för en diskussion. Ytterligare ett exempel är hur en lärare problematiserat stereotypa föreställningar om kön genom att visa exempel på pojkar som är duktiga på traditionellt kvinnligt kodade idrotter som gymnastik eller dans och flickor som är duktiga på fotboll. Flera lärare säger att de pratar med eleverna om sådant som rör normer nästan dagligen, men då snarare utifrån de frågor eller situationer som uppstår i interaktionen med eleverna på lektionerna, rasterna eller på mentorstid, snarare än som inplanerade undervisningsmoment med rubriken jämställdhet.

Granskningen visar också att lärarna är medvetna om vikten av att stärka elevernas upplevelser av den egna förmågan på ett sätt som går emot könsstereotypa föreställningar och att lärarna arbetar aktivt med detta inom vissa ämnen. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna utformar undervisningsmoment utifrån en medvetenhet om vikten av att motverka begränsande föreställningar om kön, främst inom ramen för praktiska undervisningsmoment. Som nämnts ovan beskriver exempelvis en lärare att hen inkluderar moment i idrottsundervisningen som ifrågasätter förutfattade meningar om kön och styrka. Vidare berättar både lärare och elever att det inte alltid är föreställningar om vilka aktiviteter som är förknippade med olika kön som kan begränsa elevers uppfattning om lämplighet eller egen förmåga. Exempelvis förekommer att både pojkar och flickor som inte vill delta i dans, inte på grund av associationer till kön, utan för att de tycker dans är barnsligt. Samtidigt säger både lärare och elever att det är vanligare att flickor inte vill delta i fotboll i undervisningen i idrott och hälsa, men att läraren i sådana fall brukar lyckas få alla elever att delta i aktiviteterna genom att uppmuntra dem. Det framgår också ovan hur lärare uppmuntrar pojkars ansträngningar i textilt arbete i slöjden.

Lärares arbete med studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Granskningen visar att lärarnas arbete med studie- och yrkesvägledning i undervisningen endast sker i form av enstaka punktinsatser som inte på ett strukturerat eller återkommande sätt berör hur kön kan påverka framtida utbildnings- och yrkesval. Av inskickat material och intervjuer med lärare och rektorn framgår sammantaget att det i nuläget saknas planerade inslag av studie- och yrkesvägledning i undervisningen, samt att det saknas forum för gemensamt arbete i kollegiet inom detta område. Lärare och rektorn berättar att frågor som rör studie- och yrkesvägledning sällan tas upp i undervisningen och att varken studiebesök eller arbetsplatsbesök har genomförts på senare tid. Elever och lärare berättar visserligen att de vid enstaka tillfällen diskuterat yrken, och eleverna har bland annat fått berätta vad de vill arbeta med i framtiden och fått göra en normkritisk övning i att gissa vilket yrke en person har. Lärare ger också enstaka exempel på hur de tar upp de olika ämnenas relevans för olika yrken, såsom nyttan av fingerfärdighet, vikten av hälsa, nyttan av matematik i de flesta yrken och betydelsen av språk för den som vill arbeta internationellt. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att förstelärare och biträdande rektor har tagit fram en lokal plan för lärarnas arbete med studie- och yrkesvägledning, utifrån instruktioner från huvudmannen. Planen ska implementeras tidigast under hösten 2023. Skälet till att planen ännu inte implementerats är att skolan sedan två års tid är i en ombyggnadsfas och verksamheten är temporärt inhytt i tre olika lokaler på olika platser i staden, vilket enligt rektorn lett till svårigheter i att bedriva flera olika utvecklingsarbeten parallellt. Det framgår också av intervju med lärare att de sällan

på ett systematiskt sätt pratar med eleverna om hur kön kan påverka yrkesval, även om de känner till att detta ingår i den lokala planen för studie- och yrkesvägledning.

Vidare visar granskningen att lärarna i nuläget inte har tillgång till kompetens hos studie- och yrkesvägledare eller på andra sätt ser till att den studie- och yrkesvägledning eleverna får är uppdaterad och vidgar deras perspektiv, även om insatser på området planeras. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn, elever och lärare att för närvarande saknas studie- och yrkesvägledare i årskurs 4-6 och att det följaktligen också saknas möjlighet för lärarna att i sitt arbete ta stöd av studie- och yrkesvägledare. Lärare och rektor berättar att det trots detta finns vissa förutsättningar att arbeta med studie- och yrkesvägledning inom ramen för undervisningen, bland annat genom att implementera den lokala planen för studie- och yrkesvägledning. Inom ramen för detta arbete planerar lärarna att bygga upp en gemensam idébank kring hur de kan arbeta med studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Såväl rektorn som lärare säger att det finns utvecklingsbehov för att se till att lärarnas arbete med vägledningsfrågor sker på ett strukturerat sätt kopplat till att implementera planen för arbetet med studie- och yrkesvägledning i årskurs 4-6.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver tydligare integrera studie- och yrkesvägledning i undervisningen och se till att den blir relevant, uppdaterad och vidgar elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Granskningen visar att lärarnas arbete med studie- och yrkesvägledning i undervisningen inte bedrivs på ett strukturerat sätt utan oftast sker i form av enstaka punktinsatser då frågor uppstår. Insatserna är sällan planerade och berör inte på ett tydligt sätt hur kön kan påverka elevernas framtida utbildnings- och yrkesval. Visserligen finns en lokal studie- och yrkesvägledningsplan men denna har ännu inte implementerats och det saknas även studie- och yrkesvägledare riktad till årskurs 4-6. Lärarna har inte heller andra sätt att se till att den studie- och vägledning eleverna får är uppdaterad och vidgar deras perspektiv.

Enligt 2 kap. 29 § skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. I läroplanen anges också att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell

bakgrund.¹ Av Skolverkets allmänna råd framgår vidare att lärare i undervisningen bör utmana, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som annars kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.²

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar arbetet med studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Lärarna behöver se till att studie- och yrkesvägledningen sker kontinuerligt och integrerat i olika ämnen. Inom ramen för studie- och yrkesvägledningen behöver lärarna både synliggöra hur kön kan påverka framtida utbildnings- och yrkesval och utmana de könsstereotypa föreställningar och normer som hänger samman med sådana val. På så sätt kan lärarna också vidga elevernas perspektiv på framtida utbildnings- och yrkesval utifrån ett jämställdhetsperspektiv. En förutsättning för att studie- och yrkesvägledningen ska vara relevant och uppdaterad är att lärarna ges möjlighet att skaffa sig aktuell kunskap om vilka faktorer som påverkar elevers val, vilka föreställningar elever har kring framtida studier och yrken samt hur de faktorerna samverkar. Detta kan exempelvis ske genom att lärare får stöd av studie- och yrkesvägledare, och arbetet med att utveckla studie- och yrkesvägledningen kan med fördel också ske i anslutning till arbetet med att implementera den lokala planen för studie- och yrkesvägledning.

¹ Lgr 22, avsnitt 2.6, *Skolan och omvärlden*.

² SKOLF5 2013:180. Skolverkets allmänna råd med kommentarer om arbete med studie- och yrkesvägledning.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Johansson

Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

X Tomas Karlsson

Tomas Karlsson

Föredragande

Signerat av: Tomas Karlsson

I handläggningen av ärendet har även Ulrika Kolben Waaranperä, Maria Lundström, och Eleonore Lindén deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Besöket som ligger till grund för granskningsbeslutet genomfördes av utredarna Tomas Karlsson och Ulrika Kolben Waaranperä den 26 april 2023. Kungshögsskolan är en F-6 skola i Malmö stad med ca 450 elever.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier, dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Följande kriterier granskas:

- Undervisningens form - hur lärarna utformar och genomför undervisningen utifrån ett jämställt förhållningssätt.
- Undervisningens innehåll – hur lärarna undervisar om jämställdhet.
- Lärares arbete med studie- och yrkesvägledning i undervisningen

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

[Lärares arbete för att tidigt motverka könsbundna utbildnings- och yrkesval \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utredningarna/tematiska-granskningar/)

Bilaga 3: Författningsstöd

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

I den inledande delen av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag) framgår bland annat följande. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet. Det framgår också att skolan aktivt ska verka för jämställdhet. Skolan ska därmed gestalta och förmedla lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för flickor och pojkar, kvinnor och män. I enlighet med grundläggande värden ska skolan också främja interaktion mellan eleverna oberoende av könstillhörighet. Genom utbildningen ska eleverna utveckla en förståelse av hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.

I grundskolans läroplan (Lgr 22, 2.1 Normer och värden) anges att alla som arbetar i skolan i sin verksamhet ska bidra till att skolan präglas av jämställdhet och att elever interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet. Det framgår också att alla som arbetar i skolan ska utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt i det vardagliga arbetet. Vidare ska lärare specifikt synliggöra och diskutera med elever hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmonster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Läraren ska också planera och genomföra undervisningen så att elever möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.

Enligt grundskolans läroplan (Lgr 22, 2.3 Elevers ansvar och inflytande) ska läraren verka för att elever oberoende av könstillhörighet får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. Vidare framgår av grundskolans läroplan (Lgr 22, 2.6, Skolan och omvärlden) att alla som arbetar i skolan ska bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund.

Enligt 2 kap. 29 § skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av

vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av förarbetena till skollagen (Prop. 2009/10:165 s. 278-279) framgår att den studie- och yrkesvägledningskompetensen inte nödvändigtvis behöver finnas inom den egna skolenheten. Många fristående skolor köper t.ex. in vägledningstjänster. Ett krav på att studie- och yrkesvägledningskompetens ska finnas innebär dock en tydlig markering av huvudmannens ansvar för att eleverna får tillgång till studie- och yrkesvägledning, samtidigt som organisationen även fortsättningsvis är en lokal fråga. I läroplanerna finns både riktlinjer för alla som arbetar i skolan och särskilda riktlinjer för studie- och yrkesvägledare eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter. Enligt förarbetena speglar detta att både lärare, skolledare och särskilt utbildade studie- och yrkesvägledningsfunktionärer har ett gemensamt ansvar, men delvis olika roller, när det gäller information och vägledning till eleverna om framtida studier och arbetsliv.

I grundskolan läroplan (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) anges att studie- och yrkesvägledaren, eller den som fullgör motsvarande uppgifter, ska informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning och vara stöd till den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

